(Τεύχος 3, Μάϊος 2013)

insurancelink

insurance INSIDER

INSURANCE & FINANCIAL PLANNING REVIEW

Σάββας Χριστοφόρου
CLU FLMI LUTCF
Chartered Insurer

Νέας Έγκωμης 33, 2409 Έγκωμη, Λευκωσία, Nicosia Business Centre, γραφείο 201
Τηλ.: 22 26 96 46, Φαx: 22 26 96 49, e-mail: info@insurancelinkcyprus.com

Η ευθύνη για πρόκληση σωματικής βλάβης σε τρίτα άτομα από κατοικίδιο ζώο και η Ασφάλιση αυτής της ευθύνης.

Κανείς δεν μπορεί να φανταστεί ότι «ο καλύτερος του φίλος» μπορεί να προκαλέσει ζημιά ή να βλάψει έναν επισκέπτη ή έναν αθώο περαστικό. Επειδή όμως ατυχήματα συμβαίνουν παρακάτω παραθέτουμε αυτά που πρέπει να γνωρίζετε για την ευθύνη σας σε περίπτωση που το κατοικίδιο σας προκαλέσει φθορές στην περιουσία κάποιου ανθρώπου ή τον τραυματίσει.

Αν κάνει κάτι το κατοικίδιο μου φταίω εγώ;

Σύμφωνα με τον Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμο, Κεφ. 148, και συγκεκριμένα τα άρθρα 51, 52 και 54, ένα πρόσωπο είναι αμελής όταν, μεταξύ άλλων, **παραλείπει να επιδείξει** τέτοια δεξιότητα ή **επιμέλεια** για την άσκηση επαγγέλματος, επιτηδεύματος ή ασχολίας **όπως ένα λογικό συνετό πρόσωπο,** που έχει τα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού, επιτηδεύματος ή ασχολίας θα κατέβαλλε **υπό τις περιστάσεις** και εξαιτίας της εν λόγω παράλειψης προκαλείται **ζημία** σε τρίτο πρόσωπο ή στην περιουσία αυτού.

Η κυπριακή νομολογία είναι πολύ πλούσια για το πότε μία συμπεριφορά κρίνεται αμελής. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις υποθέσεις **Λ. Π. Φραγκεσκίδης και Σία Λτδ v. Ιωάννη Μάμα (1989)** (Ε) 1 Α.Α.Δ. 70 όπως και στην **Στρατμάρκο Λτδ v. Πέτρου Μιχαήλ (1989)** (Ε) 1 Α.Α.Δ. 453 όπου κρίθηκε ότι το κριτήριο είναι ο μέσος συνετός άνθρωπος και οι ενέργειες που αυτός θα έπρεπε να είχε καταβάλει ή να μην είχε κάνει και η σύνδεση της αμέλειας με τη ζημιά που έχει προκληθεί στη συγκεκριμένη υπόθεση.

Περαιτέρω, όσον αφορά την κατοχή ζώων ο νόμος καθορίζει πιο συγκεκριμένα (α.54)

«Σε αγωγή που εγείρεται σε σχέση με ζημιά, κατά την οποία αποδεικνύεται-

*(α) ότι η ζημιά **προκλήθηκε από άγριο ζώο**, ή από άλλο ζώο που δεν είναι άγριο το οποίο είχε, όπως γνώριζε ο εναγόμενος, ή πρέπει να θεωρηθεί ότι γνώριζε κατά τεκμήριο, την **τάση για την τέλεση της πράξης**, από την οποία προκλήθηκε η ζημιά και*

*(β) ότι ο εναγόμενος **ήταν ο ιδιοκτήτης** ή είχε **την ευθύνη του ζώου** αυτού,*

*ο εναγόμενος **φέρει το βάρος της απόδειξης** του ότι δεν υφίστατο αμέλεια για την οποία αυτός ευθύνεται σε σχέση με το ζώο αυτό.»*

Σε σχέση δε με την ερμηνεία του όρου «άγριο ζώο» το άρθρο 2 του Κεφ.148 αναφέρει:

(2) Στο Νόμο αυτό - «άγριο ζώο» σημαίνει ζώο που δεν κρατείται συνήθως σε αιχμαλωσία ή υπό τον έλεγχο του ανθρώπου στη Δημοκρατία», όπως π.χ φίδια, καρχαριάκια, αράχνες κλπ.

Μάλιστα, ειδικά για τους σκύλους ο Περί Σκύλων Νόμος, Ν.184(Ι)/2002 κατατάσσει συγκεκριμένες ράτσες και φυλές σκύλων σαν επικίνδυνες με ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά την εισαγωγή, κατοχή, εκτροφή, αναπαραγωγή, πώληση, ανταλλαγή, διαφήμιση, προσφορά και έκθεση τους για πώληση και ανταλλαγή.

Συνεπώς, όπως αναφέρεται και στο σύγγραμμα Κεφάλαιο 148, ΑΣΤΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, Δίκαιο & Αποφάσεις, Τόμος 2, των κ.κ. Αρτέμης & Ερωτοκρίτου, σελ.51, σε σχέση με την Εφαρμογή του Κοινοδικαίου:

*«Η παράγραφος (α) του άρθρου υιοθετεί τη διάκριση του κοινού δικαίου μεταξύ άγριων ζώων (animals ferae naturae) και άλλων ήμερων ζώων (animals mansuetae naturae). **Η ευθύνη για άγριο ζώο αρκεί να αποδειχθεί ότι ήταν τέτοιο και ότι ο εναγόμενος ήταν ο ιδιοκτήτης η είχε την ευθύνη του και τότε ο εναγόμενος πρέπει να αποδείξει ότι η ζημιά που προκλήθηκε δεν ήταν λόγω αμέλειας του.***

*Η ευθύνη για άλλο ζώο βασίζεται στην λεγόμενη αρχή του scienter (γνώσης). **Αν ο εναγόμενος γνώριζε η έπρεπε να γνωρίζει την τάση του ζώου για την τέλεση της πράξης από την οποία προέκυψε η ζημιά, τότε έχει το βάρος να αποδείξει ότι δεν ήταν αμελής.»***

like | connect | follow | watch
Insurancelink Cyprus

Σχηματικά:

Είστε ιδιοκτήτης άγριου ζώου;	Η αμέλεια **σας τεκμαίρεται** και πρέπει εσείς να αποδείξετε ότι ενεργήσατε συνετά υπό τις περιστάσεις
Είστε ιδιοκτήτης; (ήμερου) ζώου	Πως προκλήθηκε η ζημία; • Αν προκλήθηκε από μια συνήθη συμπεριφορά του ζώου ή μια συμπεριφορά που μπορούσατε να προβλέψετε (π.χ. αν ο σκύλος ή γάτα σας είναι παιχνιδιάρης ή επιθετικός μπορείτε να προβλέψετε το ενδεχόμενο επίθεσης σε τρίτους) τότε πάλι η αμέλεια **σας τεκμαίρεται** και πρέπει Εσείς να αποδείξετε ότι ενεργήσατε συνετά υπό τις περιστάσεις • Αν δεν προκλήθηκε από μια συνήθη συμπεριφορά του ζώου ή από μια συμπεριφορά που μπορούσατε να προβλέψετε τότε είναι ο ενάγων που πρέπει να αποδείξει την αμέλειά σας.

Σε σχέση με το ίδιο ζήτημα, το Ανώτατο Δικαστήριο στην απόφαση του στην υπόθεση **Γρηγόρης Ευαγγέλου v. Αγάθης Χαραλάμπους** (2005) 1Α Α.Α.Δ σελ. 602, αναφέρει τα εξής:

*«Η κατοχή ήμερου ζώου **συνεπάγεται**, ανάλογα με τη φύση του, **προβλεπτούς κινδύνους για την ασφάλεια του γείτονα** ενώ παράλληλα επιφορτίζει τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχο του ζώου με το σύνηθες καθήκον επιμέλειας έναντι τρίτου».*

Εν προκείμενω ο σκύλος του εναγόμενου είχε αφεθεί στο δρόμο ελεύθερος και επιτέθηκε απρόκλητα εναντίον της εναγόμενης, με αποτέλεσμα η τελευταία να πέσει στο έδαφος και να υποστεί πραγματικές σωματικές βλάβες. Το πρωτόδικο δικαστήριο έκρινε ότι ***«το γεγονός ότι ο σκύλος δεν προκάλεσε παρόμοιες επιθέσεις στο παρελθόν, υπό τις περιστάσεις ήταν απλά τυχαίο»*** και ***«καταδίκασε»*** τον εναγόμενο να πληρώσει την ενάγουσα. Η υπόθεση ανατράπηκε σε δεύτερο βαθμό για λόγους ότι η μαρτυρία εξετάστηκε λανθασμένα.

Περαιτέρω, στη **Fardon v. Harcourt - Rivington** [19M.E.32] All E.R. Rep. 81 *προσδιορίζονται τα όρια του καθήκοντος επιμέλειας του κατόχου σκύλου για την ασφάλεια του γείτονα από κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την κατοχή του*

ζώου. Σχετική είναι η πιο κάτω περικοπή της απόφασης του Λόρδου Atkin.

«But it is also true that, quite apart from the liability imposed upon the owner of animals or the person having control of them by reason of knowledge of their propensities, there is the ordinary duty of a person to take care either that the animal or his chattel is not put to such a use as is likely to injure his neighbour - the ordinary duty to take care in the cases put upon negligence.»

Σε ελεύθερη μετάφραση,

«Αλλά είναι επίσης αλήθεια ότι, ανεξάρτητα από την επιβαλλόμενη ευθύνη στον ιδιοκτήτη ζώων ή στο πρόσωπο που έχει τα ζώα υπό τον έλεγχό του, λόγω γνώσης των ροπών τους, υπάρχει και το σύνηθες καθήκον του προσώπου να φροντίζει ώστε το ζώο του ή το κινητό αντικείμενο που ελέγχει να μην τίθεται σε τέτοια χρήση που ενδεχομένως να βλάψει το γείτονα - δηλαδή το σύνηθες καθήκον επιμέλειας που ορίζουν οι αρχές που διέπουν το δίκαιο της αμέλειας.»

Στην ίδια απόφαση, **Fardon v. Harcourt - Rivington** (ανωτέρω) ο Λόρδος Dunedin επισημαίνει ότι το *καθήκον επιμέλειας απορρέει από τη γνώση για τις κινήσεις του σκύλου, μεταξύ άλλων και από τα πηδήγματά του.*

Στην **Ellis v. Johnstone** [196M.E.3] 1 All E.R. 286 εξηγούνται οι διαφορές μεταξύ της αυστηρής ευθύνης για τη φύλαξη σκύλου, που, **λόγω των γνωστών επιθετικών του τάσεων, εξομοιούται με άγριο ζώο** και της ευθύνης του κατόχου ήμερου, κατά τεκμήριο, σκύλου του οποίου οι ενέργειες, είναι τέτοιες που μπορεί να προκαλούν βλάβη στον άνθρωπο οπότε η ευθύνη αποδίδεται σε αμέλεια.

Τα πιο πάνω καταδεικνύονται στην ενδεικτική υπόθεση **Πολυμετάλ Λτδ κ.ά. ν. Κωνσταντίνου (1998)** 1 Α.Α.Δ. Μ.Ε.39Μ.Ε.3. Εν προκειμένω, ένας σκύλος αφέθηκε ελεύθερος στο χώρο του εργοστασίου. Ο σκύλος ήταν παιχνιδιάρης και ζωηρός. Κατά τον κρίσιμο χρόνο ο σκύλος είδε τον ενάγων όρμησε κατά πάνω του με επιθετικές διαθέσεις, όπως μπορούσε να εκληφθεί η συμπεριφορά του και στην προσπάθειά του ενάγοντος να τον αποφύγει, γλίστρησε, έπεσε και το πόδι του καταπλακώθηκε από σωρό λαμαρινών που ήταν πρόχειρα στοιβαγμένος σε παρακείμενο μηχάνημα. **Το Δικαστήριο εν προκειμένω καταδίκασε τον εναγόμενο στην καταβολή αποζημιώσεων που μάλιστα ήταν αρκετά μεγάλης έκτασης.**

Πως μπορώ να προστατευτώ από την πιο πάνω ευθύνη;

Ο καλύτερος τρόπος προστασίας του ιδιοκτήτη είναι η εκπαίδευση του κατοικίδιου, και η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προστασίας του κοινού, εφόσον η συμπεριφορά των κατοικίδιων δεν είναι πάντα προβλέψιμη.

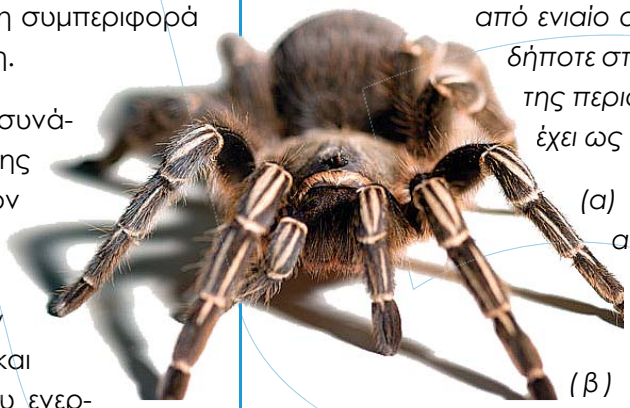

Σαν επιπρόσθετη προστασία μπορούμε να συνάψουμε Ασφαλιστική κάλυψη Αστικής ευθύνης προς τρίτους. Η Ασφάλιση αυτή καλύπτει τον ασφαλισμένο και τα μέλη της οικογένειας του σε περίπτωση που ευθύνονται για σωματικό τραυματισμό τρίτων πρόσωπων μέσα στα όρια της κατοικίας τους καθώς και τα έξοδα υπεράσπισης σε περίπτωση που εγερθούν νομικές διαδικασίες εναντίον τους. Ένα τυπικό ασφαλιστήριο μπορεί να διατυπώνεται ως εξής:

Η νομική ευθύνη σας

Η Ασφαλιστική Εταιρεία, θα καταβάλει οποιοδήποτε ποσό που εσείς ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας σας έχετε νομική ευθύνη να πληρώσετε…, σε σχέση με αποζημίωση σε άλλους η οποία προκύπτει από συμβάν επερχόμενο κατά τη διάρκεια της περιόδου ασφάλισης το οποίο έχει ως αποτέλεσμα:

(α) θάνατο από ατύχημα, ασθένεια, νόσο ή φυσικό τραυματισμό από ατύχημα οποιουδήποτε, ή

(β) ζημιά από ατύχημα σε φυσική περιουσία.

Το μέγιστο ποσό που θα καταβάλουμε σε οποιαδήποτε περίοδο ασφάλισης είναι € χχχχχχ συν έξοδα υπεράσπισης συμφωνηθέντα προηγουμένως μαζί μας γραπτώς.

Υπάρχουν και ασφαλιστήρια κατοικίας τα οποία μπορεί να επεκτείνουν την κάλυψη αστικής ευθύνης, ώστε και να καλύπτουν τον ασφαλισμένο σε σχέση με σωματική βλάβη ή ζημιά σε περιουσία τρίτων, «οπουδήποτε στον κόσμο», δηλαδή είτε στην κατοικία, ή περιουσία του, είτε όταν το κατοικίδιο βρίσκεται για βόλτα στον δρόμο. Ένα τυπικό ασφαλιστήριο μπορεί να διατυπώνεται ως εξής:

Η προσωπική νομική ευθύνη σας.

Η Ασφαλιστική Εταιρεία, θα καταβάλει οποιοδήποτε ποσό που εσείς ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειάς σας έχετε νομική ευθύνη να πληρώσετε… (ή οι νόμιμοι προσωπικοί αντιπρόσωποί σας) έχετε νομική ευθύνη να πληρώσετε ως ιδιώτης για ατυχήματα που δεν σχετίζονται με την ιδιοκτησία ή κατοχή των οικοδομών σας, σε σχέση με αποζημίωση σε άλλους η οποία προκύπτει από ενιαίο συμβάν επερχόμενο οπουδήποτε στον κόσμο κατά τη διάρκεια της περιόδου ασφάλισης το οποίο έχει ως αποτέλεσμα:

(α) θάνατο από ατύχημα, ασθένεια, νόσο ή φυσικό τραυματισμό από ατύχημα οποιουδήποτε, ή

(β) ζημιά από ατύχημα σε φυσική περιουσία.

Το μέγιστο ποσό που θα καταβάλουμε είναι € χχχχχχ συν έξοδα υπεράσπισης συμφωνηθέντα μαζί μας γραπτώς.

Αυτά για την ευθύνη για πρόκληση σωματικής βλάβης σε τρίτα άτομα από κατοικίδιο ζώο και την Ασφάλιση αυτής της ευθύνης.

Αν επιθυμείτε περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μου στο 22 26 96 46, ή στείλε τε μου e-mail στο savvas@insurancelinkcyprus.com, και θα χαρώ ιδιαίτερα να απαντήσω τις ερωτήσεις σας και να σας δώσω την προσφορά μου για το είδος ασφάλισης αν σας ενδιαφέρει.

Ο Σάββας Π. Χριστοφόρου είναι Chartered Insurer και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Insurance link

Η παρούσα μελέτη έχει συνταχθεί για να παρέχει μια απλή καθοδήγηση στους ενδιαφερόμενους, και έχει παρθεί από διάφορες ασφαλιστικές νομικές και άλλες πηγές. Δεν αποτελεί περιεκτική ή πλήρη ανάλυση της νομοθεσίας ούτε συνιστά ΝΟΜΙΚΗ συμβουλή. Οι απόψεις που εκφράζονται είναι αυστηρά προσωπικές του συγγραφέα και δεν δεσμεύουν την εταιρεία που τον εργοδοτεί. Αν υπάρχουν οποιαδήποτε λάθη, είναι του συγγραφέα. Οι αναγνώστες προτρέπονται να εξασφαλίσουν ανεξάρτητη νομική ή ασφαλιστική συμβουλή πριν εφαρμόσουν τις πληροφορίες που περιέχονται σ' αυτή τη μελέτη.